

राष्ट्रिय युवा परिषद् नियमावली, २०७३

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति: २०७३/०४/०४

राष्ट्रिय युवा परिषद् ऐन, २०७२ को दफा ३१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यी नियमहरूको नाम “राष्ट्रिय युवा परिषद् नियमावली, २०७३” रहेको छ ।
(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-
(क) “ऐन” भन्नाले राष्ट्रिय युवा परिषद् ऐन, २०७२ सम्भन्धु पर्छ ।
(ख) “विनियम” भन्नाले ऐनका दफा ३२ बमोजिम परिषदले बनाएको विनियम सम्भन्धु पर्छ ।

परिच्छेद- २

परिषद् तथा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

३. **परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार** : ऐनको दफा ६ मा उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारको अतिरिक्त परिषद्को अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-
(क) परिषद्सँग आवद्ध हुन चाहने संघ वा संस्थालाई आवद्धता प्रदान गर्ने सम्बन्धी शर्त र प्रक्रिया स्वीकृत गर्ने,
(ख) युवा सूचना केन्द्र सञ्चालन सम्बन्धी आवश्यक नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने,
(ग) दुर्ब्यसनमा लागेका युवालाई पुनःस्थापना गर्न तत्सम्बन्धी संघ वा संस्थासँग सहकार्य गरी आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
४. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : ऐनको दफा १० मा उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारको अतिरिक्त समितिको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-
(क) समितिले सञ्चालन गर्नुपर्ने कार्यक्रम तयार गरी स्वीकृतिको लागि परिषदमा पेश गर्ने ,
युवाको आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक, एवं सांस्कृतिक सशक्तिकरणका लागि युवा सचेतना तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,
(ख) युवाको आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक, एवं सांस्कृतिक सशक्तिकरणका लागि सचेतना तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,
(ग) युवाको नेतृत्व विकास, वैयक्तिक र सामाजिक क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,
(घ) युवा सूचना केन्द्र सञ्चालन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तयार गरी स्वीकृतिका लागि परिषद् समक्ष पेश गर्ने,

- (ड) युवाको मनोवृत्तिमा सकारात्मक परिवर्तन गर्न युवा जागरण तथा सचेतना अभियान सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (च) युवाको मनोबल तथा उत्प्रेरणा अभिवृद्धि गराउन आवश्यक युवा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (छ) राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा रचनात्मक कार्य गरी ख्याति प्राप्त युवा तथा युवाको विकास र समाजसेवाको क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने संघ वा संस्थालाई सम्मान गर्ने,
- (ज) युवालाई हिंसा, दुर्भ्यसन र कुलतमा लाग्न नदिनको लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (झ) युवामा उद्यमशीलताको विकास गर्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ,
- (ञ) युवासँग सम्बन्धित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सरकारी तथा गैर सरकारी संघ वा संस्थसँग आवश्यक समन्वय गर्ने,

५. **जिल्ला युवा समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि** : (१) जिल्ला युवा समितिको बैठक आवश्यकतानुसार बस्नेछ ।

(२) जिल्ला युवा समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(३) जिल्ला युवा समितिको बैठक हुनु भन्दा कम्तीमा चौबीस घण्टा अगावै बैठकमा छलफल हुने विषयको कार्यसूची सहितको सूचना समितिका सदस्य-सचिवले सदस्यहरूलाई दिनेछ ।

(४) जिल्ला युवा समितिको कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा जिल्ला युवा समितिको बैठकको लागि गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(५) जिल्ला युवा समितिको बैठकको अध्यक्षता सो समितिको अध्यक्षले र निजको अनुपस्थितिमा समितिका सदस्यहरूले आफूहरूमध्येबाट छानेको सदस्यले गर्नेछ ।

(६) जिल्ला युवा समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकमा अध्यक्षता गर्ने ब्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ ।

(७) जिल्ला युवा समितिले कुनै पदाधिकारी वा विशेषज्ञलाई समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(८) जिल्ला युवा समितिको निर्णय सो समितिको सदस्य-सचिवले प्रमाणित गर्नेछ ।

(९) जिल्ला युवा समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद- ३

युवा सम्बन्धी संघ वा संस्थाको आवद्धता सम्बन्धी ब्यवस्था

६. **युवा सम्बन्धी संघ वा संस्थाको आवद्धता तथा नवीकरण सम्बन्धी ब्यवस्था** : (१) ऐनको दफा १३ बमोजिम परिषद्मा आवद्ध हुन चाहने संघ वा संस्थाले अनुसूची- १ बमोजिमको ढाँचामा परिषद्मा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर परिषद्ले आवश्यक जाँचबुझ गर्दा निवेदक संघ वा संस्थालाई परिषदमा आवद्धता प्रदान गर्न उपयुक्त देखिएमा तीन हजार रुपैयाँ दस्तुर लिई अनुसूची- २ बमोजिमको ढाँचामा आवद्धताको प्रमाणपत्र दिनेछ ।

(३) परिषदसँग आवद्ध भएका संघ वा संस्थाले आफ्नो आवद्धता कायमै राख्न चाहेमा त्यस्तो आवद्धताको अवधि सकिनु भन्दा कम्तीमा पन्ध्र दिन अगावै नवीकरणको लागि अनुसूचि ३ बमोजिमको ढाँचामा परिषदमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम ३ बमोजिम दिने निवेदनसाथ देहायका कागजात संलग्न गर्नुपर्नेछ :

- (क) संघ वा संस्थाको नवीकरण वहाल रहने अवधि पुष्टि गर्ने प्रमाणको प्रतिलिपि,
- (ख) संघ वा संस्थाको वार्षिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ग) परिषदले तोकेको अन्य कागजात ।

(५) उपनियम (३) बमोजिम आवद्धता नवीकरण गराउनका लागि दिएको निवेदन सहितको कागजात जाँचबुझ गर्दा परिषद्ले उपयुक्त देखेमा तीन हजार रुपैया नवीकरण दस्तुर लिई युवा सम्बन्धी संघ वा संस्थाको आवद्धता नवीकरण गरिदिनेछ ।

(६) उपनियम ३ बमोजिमको अवधि भित्र आवद्धता नवीकरण गराउन नसकेको संघ वा संस्थाले त्यसको मनासिव कारण देखाई सो अवधि समाप्त भएको मितिले तीन महिना भित्र नवीकरणको लागि अनुसूचि ३ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिएमा र त्यसरी दिएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा मनासीव देखिएमा परिषदले उपनियम ५ बमोजिम लाग्ने नवीकरण दस्तुर र त्यस्तो दस्तुरको पचास प्रतिशत थप दस्तुर लिई त्यस्तो संघ वा संस्थाको आवद्धता नवीकरण गरिदिनुपर्नेछ ।

७. आवद्धता रद्द गर्न सक्ने : (१) देहायको अवस्थामा परिषदमा आवद्ध भएका संघ वा संस्थाको आवद्धता स्वतः रद्द मानिनेछ ।

- (क) प्रचलित कानून बमोजिम संघ वा संस्थाको विघटन भएमा वा
 - (ख) निमय ६ बमोजिम आवद्धता नवीकरण नगराएमा ।
- (२) देहायको अवस्थामा परिषदले आफुसंग आवद्ध भएका संघ वा संस्थाको आवद्धता रद्द गर्न सक्नेछ ।
- (क) वार्षिक लेखापरीक्षण नगराएमा,
 - (ख) संघ वा संस्थाको विधानमा संसोधन भई युवाको क्षेत्रमा कार्य क्षेत्र नरहने भएमा,
 - (ग) संघ वा संस्थाको रकम हिनामिना गरेमा ।
 - (घ) आफ्नो उद्देश्य अनुरूप कामकारवाही गरेको नपाएमा ।
 - (ङ) परिषदको हित विपरितको कुनै कार्य गरेमा वा परिषदलाई हानीनोक्सानी पुर्याएमा
 - (च) परिषद्ले आवद्धता दिदाको सर्त तथा परिषदको सहयोग र सहकार्यमा गरिने कुनै कामको सम्बन्धमा दिएको निर्देशन पालना नगरेमा ।
- (३) उपनियम (२) बमोजिम आवद्धता रद्द गर्नु अघि परिषदले सम्बन्धित संघ वा संस्थालाई आवद्धता रद्द गर्नु नपर्ने कुनै आधार र कारण भए त्यस्तो आधार र कारण पेश गर्न मनासिव समय दिनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम दिएको समय भित्र आधार र कारण पेश नगरेमा वा पेश गरेका आधार र कारण सन्तोष जनक नभएमा त्यस्तो संघ वा संस्थाको आवद्धता उपनियम(२) बमोजिम रद्द गरिनेछ ।

८. **हिसाबको विवरण राख्नु पर्ने** : (१) परिषदमा आवद्ध संघ वा संस्थाले आफुलाई प्राप्त रकमको खर्चको हिसाबको विवरण राख्नु पर्नेछ ।
- (२) उपनियम(१) बमोजिमको हिसाबको विवरण परिषद्ले तोकेको समय भित्र परिषद् समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (३) परिषद्ले अनुसुकै बखत आफुसंग आवद्ध संघ वा संस्थाको उपनियम(१) बमोजिम राखेको हिसाबको विवरण जांच गर्न गराउन सक्नेछ ।
- (४) परिषद्ले उपनियम(३) बमोजिम संघ वा संस्थाको हिसाबको विवरण जांच गर्दा गराउंदा कुनै अनियमित भएको वा रकम हिनामिना भएको देखिएमा त्यसरी अनियमित भएको हिसाब रीत पुर्याई नियमित गर्न लगाउने र हिनामिना भएको रकम सम्बन्धित ब्यक्तिबाट असुल उपर गर्न गराउन आवश्यक निर्देशन दिनेछ ।

परिच्छेद- ४

विविध

९. **संगठन संरचना तथा कर्मचारी सम्बन्धि ब्यवस्था** (१) परिषद्को संगठन संरचना तथा परिषद्को कार्य सम्पादनको लागि आवश्यक कर्मचारीको दरबन्दी विनियममा ब्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।
- (२) परिषद्का कर्मचारीको नियुक्ति सेवाको शर्त र सुविधा सम्बन्धी ब्यवस्था विनियममा ब्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।
- (३) उपनियम(२) बमोजिम परिषद्का कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा ब्यवस्था गर्दा अर्थ मन्त्रालयको सहमति लिनु पर्नेछ ।
१०. **उपाध्यक्षको सेवाको शर्त** : (१) उपाध्यक्ष परिषद्को पुरा समय काम गर्ने प्रमुख पदाधिकारी हुनेछ ।
- (२) उपाध्यक्षले परिषद्को कामको सिलसिलामा नेपाल भित्र वा बाहिर जानु पर्दा परिषद्को अध्यक्षबाट स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।
- (३) कुनै कारणबाट उपाध्यक्ष परिषद्मा उपस्थित हुन नसक्ने भएमा परिषद्को अध्यक्षबाट स्वीकृत लिनु पर्नेछ ।
- (४) उपाध्यक्षको पारिश्रमिक सुविधा तथा सेवाको अन्य शर्त नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
११. **उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार** : ऐनको दफा १६ मा उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारको अतिरिक्त उपाध्यक्षको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-
- (क) परिषद्को प्रमुख पदाधिकारीको हैसियतले परिषद्को दैनिक प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने ।
- (ख) परिषद्सँग सम्बद्ध संस्था वा संस्था तथा परिषद्सँग सहकार्य गरेका विदेशी सरकारी एवं गैर सरकारी संघ संस्थासंग युवा सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालनको लागि समन्वय गर्ने ।
- (ग) परिषद्बाट सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने, गराउने ।
- (घ) परिषद्मा पेश हुने प्रस्तावहरू तयार गर्ने, गराउने ।

- (ड) अध्यक्ष वा परिषद्ले दिएको निर्देशन बमोजिम कार्यहरू गर्ने, गराउने ।
- (च) परिषद्बाट भएका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (छ) जिल्ला युवा समितिको काम कारवाही सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय गर्ने तथा त्यस्तो समितिको काममा निर्देशन दिने ।
१२. अधिकार प्रत्यायोजन : उपाध्यक्षले ऐन तथा यस नियमावली बमोजिम आफुलाई प्राप्त अधिकारहरू मध्ये आवश्यकता अनुसार कुनै अधिकार परिषद्को सदस्य वा अधिकृतस्तरको कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
१३. परिषद्को कोषको सञ्चालन : परिषद्को कोषको खाता सञ्चालन परिषद्को लेखा सम्बन्धी कार्य गर्ने प्रमुख कर्मचारी र उपाध्यक्ष वा निजले तोकेको अधिकृत कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।
१४. सुविधा तथा बैठक भत्ता : (१) जिल्ला युवा समितिको अध्यक्षले सुविधाको रूपमा मासिक बीस हजार रुपैयाँ पाउनेछन् ।
- (२) परिषद्का अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र सदस्य, जिल्ला युवा समितिका अध्यक्ष, सदस्य तथा ऐनको दफा २२ बमोजिमको उपसमिति वा कार्यदलका सदस्यले बैठकमा भाग लिए बापत अर्थमन्त्रालयबाट स्वीकृत मापदण्ड बमोजिमको बैठक भत्ता पाउनेछन् ।
१५. शपथ : परिषद्, समिति र जिल्ला युवा समितिका पदेन सदस्य बाहेक अन्य सदस्यले आफ्नो कार्यभार सम्हाल्नु अघि अनुसूची- ४ बमोजिमको ढाँचामा पद तथा गोपनीयताको शपथ लिनु पर्नेछ ।

अनुसूची १

उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

राष्ट्रिय युवा परिषद्मा आवद्धताको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा

मिति :-

श्री राष्ट्रिय युवा परिषद्
त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ ।

विषय:- परिषद्मा आवद्ध हुन पाउँ ।

राष्ट्रिय युवा परिषद् ऐन, २०७२ को दफा १३ को उपदफा (१) तथा राष्ट्रिय युवा परिषद् नियमावली २०७३ को नियम ६ को उपनियम (१) बमोजिम परिषद्सँग आवद्ध हुन चाहेकाले देहायको विवरण खुलाई तथा कागजात संलग्न गरी आवद्धताका लागि यो निवेदन पेश गरेको छु । परिषद्सँग आवद्धता भए वापत पालन गर्नुपर्ने शर्तको पालना गर्न मञ्जुर छु ।

१. सङ्घ वा संस्थाको नाम :

२. सङ्घ वा संस्थाको ठेगेगाना :

(क) गाउँ विकास समिति/नगरपालिका :

(ख) जिल्ला : (ग) फोन नम्बर :

(घ) फ्याक्स न. (ङ) इमेल :

(च) वेबसाईट :

३. सङ्घ वा संस्थाको उद्देश्य :

(क)

(ख)

(ग)

(घ)

(ङ)

४. सङ्घ वा संस्थाको नवीकरण बहाल रहने अवधि :

५. सङ्घ वा संस्थाको कार्य समितिका सदस्यहरूको नाम र ठेगेगाना :

(क)

(ख)

(ग)

(घ)

(ङ)

६. संलग्न कागजातहरू :

(क) सङ्घ वा संस्था दर्ताको प्रमाणपत्र :

(ख) निवेदक सङ्घ वा संस्थाको विधानको प्रतिलिपि :

(ग) पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन :

(घ) सङ्घ वा संस्थाको तर्फबाट आवद्धताको लागि निवेदन दिने ब्यक्तिलाई सो गर्न अधिकार दिएको निर्णयको प्रतिलिपि :

संस्थाको छाप :

निवेदकको :-

नाम, थर :

दस्तखत :
पद :
सङ्घ वा संस्थाको नाम :
ठेगाना :

अनुसूची - २

(नियम ६ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

राष्ट्रिय युवा परिषद्मा आवद्ध संघ तथा संस्थाको प्रमाणपत्रको ढाँचा

राष्ट्रिय युवा परिषद्

आवद्धताको प्रमाण-पत्र

राष्ट्रिय युवा परिषद्सँग आवद्ध हुन पाउँ भनी (संघ वा संस्थाको नाम र ठेगाना) ले मिति मा दिएको निवेदन उपर कारवाही हुँदा राष्ट्रिय युवा परिषद्को मिति को निर्णयानुसार त्यस संघ वा संस्थालाई राष्ट्रिय युवा परिषद् ऐन, २०७२ को दफा १३ तथा राष्ट्रिय युवा परिषद् नियमावली, २०७३ को नियम ६ को उपनियम (२) बमोजिम परिषद्सँग आवद्ध गरी यो प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ ।

१. आवद्धता नम्बर:

२ आवद्धता कायम रहने अवधि: : यो आवद्धताको नवीकरण गराएको अवस्थामा बाहेक मिति सम्म कायम रहनेछ ।

प्रमाण-पत्र जारी गर्ने अधिकारीको

परिषद्को छाप

नाम, थर :-

पद :-

मिति :-

पछाडीपट्टी

नवीकरण सम्बन्धी विवरण:

सि.नं.	नवीकरण गर्ने कर्मचारी	दर्जा	दस्तखत	मिति	जारी अवधि	कार्यालयको छाप

अनुसूची ३
(नियम ६ को उपनियम ३ र ६ संग सम्बन्धित)
आवद्धता नवीकरण गराउनको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:

श्री राष्ट्रिय युवा परिषद्
..... ।

विषय: आवद्धता नवीकरण गरी पाऊँ ।

यस संघ/संस्थाले मिति मा राष्ट्रिय युवा परिषद्संग लिएको आवद्धताको कायम रहने अवधि मिति मा समाप्त हुने भएकोले राष्ट्रिय युवा परिषद् नियमावली २०७३ को नियम ६ को उपनियम ३ बमोजिम /मिति देखि आवद्धता कायम रहने अवधि समाप्त भएको र कारणले गर्दा समयमा नै आवद्धता नवीकरण गराउने असमर्थ भएकोले सोही नियमको उपनियम ६ बमोजिम नवीकरणका लागि यो निवेदन पेश गरेको छु ।

संलग्न कागजातहरू:

क. परिषदमा आवद्ध भएको प्रमाणपत्रको सक्कलै र एक प्रति प्रतिलिपि

ख. पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

ग. संघ वा संस्थाको नवीकरण वहाल रहने अवधि देखिने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

घ. पछिल्लो दुई वर्षमा सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कार्यको विवरण

संस्थाको छाप

निवेदकको:

नाम थर:

दस्तखत:

पद:

संघ वा संस्थाको नाम:

ठेगाना:

अनुसूची - ४
(नियम १५ संग सम्बन्धित)

शपथ

म..... (शपथ लिने ब्यक्तिको नाम) मुलक र जनताप्रति पूर्ण वफादार रही सत्य निष्ठापूर्वक प्रतिज्ञा गार्छु/इश्वर/देश र जनताका नाममा शपथ लिन्छु कि राष्ट्रिय युवा परिषद्/जिल्ला युवा समितिको पदको हैसियतले मलाई तोकिएको काम मैले जानेबुझे सम्म कर्तव्य सम्भो देश तथा परिषद् प्रति वफादार रही, भय, पक्षपात वा द्वेष नराखी लोभ, लालच, मोलाहिजा नगरी इमान्दारीपूर्वक प्रचलित कानूनको अधीनमा रही पालना गर्नेछु र आफ्नो कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा आफूलाई जानकारी भएको कुनै गोप्य कुरा प्रचलित कानूनको पालना गर्दा बाहेक म पदमा बहाल रहँदा वा नरहँदाको जुनसुकै अवस्थामा पनि कुनै किसिमबाट प्रकट वा संकेत गर्ने छैन ।

शपथ ग्रहण गर्नेको :

नाम :

दस्तखत :

मिति :

पद :

शपथ ग्रहण गरेको प्रमाणित गराउनेको:

नाम :

दस्तखत :

मिति :

पद :

कार्यालय :